

zpravodaj
JH88
04_08_18

P r o g r a m

neděle 5. 8. 2018 – hlavní program

16:00 a 21:30 Jiráskovo divadlo 135'

Divadýlko na dlani Mladá Boleslav – **Všichni jsme herci aneb Co by kdyby**

14:15 a 20:00 Sál Josefa Čapka 65'

Divadlo DISK Praha – **Barunka is leaving**

16:30, 19:00 a 20:45 Sokolovna 50'

Rámus Plzeň – Vox populi

15:00, 18:15 a 19:30 Myšárna 25'

MajTO – ZUŠ Petra Ebena Žamberk – Šťastný princ

neděle 5. 8. 2018 – doprovodný program

15:00 park A. Jiráska 45'

Stará aréna Ostrava – **Bílá velryba** (pohádka pro děti)

17:00 park A. Jiráska

koncert **Big Band Letohrad** (swingový orchestr)

21:30 park A. Jiráska 65'

Spolek divadelních ochotníků A. Jiráska Úpice - **Prodaná nevěsta** (komická zpěvohra)

Kveruluji, tedy jsem

Divadelní sobota nám přinesla mimo jiné Gertu S., Návrat nežádoucí a Osm statečných. Všechny ty inscenace nás na extrémních případech z minulosti upozorňují, jak je důležité mít své kverulanty a názorové oponenty. Jak je důležité chránit menšiny, díky kterým si zachováváme názorovou pestrost. Jak tolik vzývaná jednota umí být nelidská a tmářská. Učí nás taky, že bez iniciativy stagnujeme.

Jako divadelníci jsme vystaveni nelítostným kritikám svých inscenací a často se na základě nich umíme zlepšovat. Jako divadelníci ve svých inscenacích tepeme velké problémy tohoto světa, protože jejich řešení máme bezpečně z dosahu. Diskutujeme v Tritonu, často ostře a pak jdeme spát. Každý rok tu vzniká obrovský think-tank a feel-tank. Mít něco takového je požehnání pro každou společnost, stát, obec. A teď bychom se mohli všichni vzájemně poplácat po ramenou... moment! Všichni? Neměl by tu někde svítit obrovský červený nápis „bacha!“?

Máme festival, který je nám za trochu vděčnosti a dobré chování každý rok propůjčen. Tradice zavazuje a dlouhou tradicí se obmotáme vícekrát. Kde máme svého Houdiniho? Je to dva roky od článku Petra Christova, který otevřel debatu o organizaci festivalu a potřebě organizačních změn. Máme nový vizuál, zárodek rezervačního systému, Facebook, web, organizátoři se tedy dokázali zvolna vydat na cestu. Ale co my, divadelníci a seminaristé? Co vlastně žádáme od festivalu a čím k tomu aktivně přispíváme? To, že sedíme místo před TV Barrandov před živě hrajícími herci, z nás nedělá kreativnější bytosti, které lépe naplňují své životy.

To, co dělá skvělý festival, je přeci živoucí komunita. Žijeme? Nebo čekáme, až to udělá někdo za nás? Máme své malé rituály, své tradice, ale i ony musí někdy vznikat a zanikat. Jaké tradice v rámci JH byly založeny za posledních pět let? Co v životě festivalové komunity považujeme letos za nové a skvělé? A loni? A předloni?

Věrnost je dobrá vlastnost, když se upře k něčemu, co má hodnotu

Rozhovor s dramatikem a někdejším politikem Milanem Uhdem

V roce českých i hronovských osmiček jsem zapátrala v životopise Milana Uhdeho, a našla v něm též několik „jeho“ osudových osmiček. V roce 1958 absolvoval filozofickou fakultu brněnské univerzity, po signování Charty 77 se stal v roce 1988 také signatářem Hnutí za občanskou svobodu HOS a v roce 1998 skončil svou politickou kariéru v Poslanecké sněmovně.

Považujete osmičky za osudová čísla?

Já ty osmičky považuju za takovou náhodu. Nejsem numerolog. A nejsem rozhodně člověk, který by v tom shledával nějakou zákonitost. Ale zajímavé to je. Mě napadlo, že ta osmaosmdesátka, která přísluší k letošnímu ročníku Jiráskova Hronova, je 88 velice poctivých let. Oni ti ochotníci působili v nejruznějších dobách, včetně dob velkého útlaču, a počínali poctivě. Nemají důvod se za něco stydět, nebo v tom hledat nějaké problémy. Kdežto ta naše osmičková stovka, tam je podle mě velká spousta podnětů, aby se člověk zamýšlel. A aby se ptal, jestli jsme udělali všechno pro to, aby se těch sto let slavilo důstojně v pozitivním slova smyslu. Mám dojem, že jsme hodně dlužni. Mluvím sám za sebe. Uvědomuji si, že v 90. letech jsme my, kteří jsme byli u moci, některé velmi důležité věci přehlédli. A to přehlédnutí se teď ukazuje v tom, že obrovská spousta občanů na politiku zanevřela, politiky z povolání považují za lidi nepoctivé, podezřelé, odvracejí se od nich k takovým, kteří říkají: my nejsme žádní politikové, my jsme muzikanti, my jen hospodaříme. A to všechno není dobré. Přemýšlím o tom z vlastního hlediska, uvědomuju si, že jsem byl jedním z těch, kteří přehlédli důležité věci. Takže se rozčiluju, ale rozčiluju se především na sebe.

Vraťme se k divadlu. Do toho profesionálního jste nahlédl z různých stran. Ale mně se líbí, že od roku 2000, co jezdím na Hronov, jsem vás tu pokaždé viděla. Ani jednou jste nevynechal.

Jsem věrný... Domnívám se, že věrnost je dobrá vlastnost, když se upře k něčemu, co má hodnotu.

Jak pohlížíte na dnešní divadlo jako takové?

Jsem si vědom toho, že se divadlo mění. Že v určité části Evropy je divadlo posedlé politickými poptávkami. V Německu existuje silný proud divadelníků, kteří považují jeviště za politickou tribunu a využívají toho. Nic proti tomu, ale já jsem spíše vyznavačem Krejčova výroku, že divadla je pro politiku škoda. Že divadlo je obsažnější a má příležitost vyjadřovat život ve složitějších souvislostech, než jsou souvislosti dobrého politického myšlení a nedobrého politické myšlení. To se dá jistě na jevišti vyjádřit, ale já se domnívám, že nejlépe se to dá vyjádřit politickým esejem, článkem, projevem na manifestaci. Ale že divadlo, jak říká Hamlet, nastavuje zrcadlo přírodě, a tedy i člověku.

Viděl jste v poslední době něco, co vás tímto způsobem zasáhlo? Co bylo pro vás tím divadlem v širším kontextu, jak jste o něm mluvil?

Viděl jsem nádherné představení v Divadle Na zábradlí, a to se jmenuje Mýcení (*adaptace románu Thomase Bernharda – pozn. redakce*). Je charakteristické tím, že nemá žádný politický cíl. Že by učilo nebo ukazovalo, tahle politika a takové směřování je špatné, a toto je lepší a ještě lepší... Nazírá člověka uměleckého velmi přísně. A navíc postihuje, co je v životě mrtvé, odumírající, či co se dokonce mrtvé narodilo a život jen předstíralo. Čili je to usvědčování životní lži, ale takové, které je místy dokonce jímavé. Byl jsem tím představením nesmírně zasažen. Kdybych měl ovšem konkrétně říci, jakou ideu představuje, nevím. Ale je to výborné divadlo.

Mně se také líbilo, ale myslím, že je to věc pro zasvěcené, tedy lidi, kteří nahlíží do zákulisí divadla, vědí o něm více.

Ale prosím vás, já jsem přesvědčen – a to je možná pro někoho hříšná myšlenka, že divadlo je pro lidi, ale pro takové, kteří do divadla chodí. Vzít deset lidí, kteří

do divadla nechodí, a ukázat jim divadelní představení, bezpochyby řeknou: nám se to nejen nelíbilo, ale navíc tomu ani nerozumíme. To není usvědčení toho divadla, že není pro lidi. Proto je u nás divadel tolik, aby si lidé vybrali. Když jsem byl ministr kultury, říkali mi: v Uherském Hradišti, které má 25 tisíc obyvatel, divadlo neudržíte. Podobně v Šumperku, kde žije jen 8 tisíc lidí. Vždyť v Evropě existují města, která mají 100 tisíc obyvatel, a je tam jenom stagiona, kde hrají příležitostní hosté. Ale ukázalo se, že je to udržitelné, protože my máme divadlo mimořádně rádi. Ale to neznamená, že je to divadlo pro toho, kdo v životě do divadla nepáchl. Neodsuzuju to, nemusí tam chodit. Berme to tak, že divadlo je prostě pro ty, kdo ho mají rádi a chodí do něj.

Jako dramatik máte za sebou množství her. Máte momentálně něco nového na stole?

Právě jsem dokončil hru, která se jmenuje Mariina volba. Je to hra o Panně Marii, je psána osmislabičným jambem, veršem, který je rýmovaný sdruženým rýmem aa bb cc. Je to ve stylu starých českých lidových barokních her, do jisté míry tedy jde o poctu lidovým divadelníkům. Ale zároveň je to konfrontace mariánského příběhu se současností, protože Maria se tu pohybuje čím dál tím méně v biblickém světě, a

čím dál tím více ve světě současném. Je to stále živý, a nesmírně krásný příběh. Bude uveden 8. března 2019, dá-li Bůh. Poněvadž je to přislíbeno a dohodnuto v Divadle Husa na provázku, režie se ujal Juraj Nvota.

Mluvíte-li o biblickém tématu, zeptám se, jak jste na tom s vírou? Jste věřící?

Ochotně vám řeknu, že se za věřícího považuju. Jsem pokřtěný katolík a nezříkám se svého katolictví. I když poctivě říkám, že jsem špatný katolík, který v několika ohledech velmi vážně překročil principy, na kterých katolická církev do dneška trvá. Jsem jednou rozvedený, podruhé ženatý, po obakrát těm sňatkům nebylo požehnáno v kostele. Jsem tedy problematický katolík a společně s velikým katolíkem a velikým autorem Grahamem Greenem sdílím přesvědčení, že ústředním místem křesťanského vyprávění není ani Bůh a ani Ježíš. Středem narativu je však hříšník, od něho to všechno začíná, jím to pokračuje i končí. Je to boj o hříšníka.

Protože nebýt hříšníka, nebylo by drama, že...

Ano, všechno ostatní se od hříšníka odvíjí, bojuje se o něj. Člověk je hříšný a nemůže se z těch hříchů vymanit, ale víra je prostě něco nad tím. Věřím v Boha Otce Všemohoucího.

Jana Soprová

Osm statečných mluví k našemu mlčení

Rozhovor s autorkou scénáře a režisérkou souboru Hanou Frankovou

Co si pamatuješ z 21. srpna roku 1968?

Tohle jsem formulovala kdysi na první zahajovací zkoušce. Ale je to pro mě... no podívej (*ukazuje husí kůži na ruce – pozn. redakce*). Mám dva opravdu veliké zážitky z toho dne. První je, když jsem šla kolem páté ráno z dětského pokoje čurat (to mi bylo devět let) přes obývací. A tam oba rodiče seděli u velkého rádia. Doteď si pamatuju světýlko naladěné stanice. Svítalo. Naši mi jen řekli, ať jdu zase spát. Nic jsem tehdy nechápala, jen mi to bylo divné. A tentýž den, když jsme malou sestru odvezli do jesliček, aby mohla máma pracovat, šla jsem do práce s ní. Vtom ze sídliště, které je směrem od hranic, začaly jezdit tanky. V Chebu jsou dvoje kasárna, takže to nebylo nic neobvyklého, ale já vnímala zvláštní reakce chodců. Proti nám šel jeden chlapík, který halasně volal přes ulici a jedoucí tanky na svého kamaráda na druhé straně silnice. Během toho pokřikování taky pronesl cosi peprného na adresu sovětů. Tank zastavil a jeho hlaveň se začala otáčet. Máma mě strčila pryč z ulice. Nakonec se nic nestalo, ale tyhle zážitky ve mně zůstaly doteď.

Jsi autorkou scénáře k inscenaci Osm statečných, co bylo pro tebe tím impulzem, kdy sis řekla *tohle musím napsat*?

Nešlo jen o vydání knihy Natalie Gorbaněvské Poledne, ze které hojně čerpáme. Šlo o samotnou skutečnost, že o této problematice téměř nikdo neví. Pak v tom také hrála roli vražda novinářky Politkovské.

Premiéru jste měli v listopadu 2015. Máš pocit, že se otázka lidských práv v Rusku od té doby nějak posunula?

Kdysi jsem se potkala s Petrou Procházkovou, s ní jsem také dělala inscenaci o čečenských ženách Maršo Vorijla, tehdy jsme si o Rusku povídaly, četla jsem i její materiály. To je moc, strašná moc. Nedohlédnutelná. Takže nějaký posun? Ne. Ale uvědomila jsem si, jak Osm statečných mluví k našemu demonstrování, k našemu mlčení a nemlčení. K tomu, jak Eva Spoustová rozesílala zoufalé zprávy svým známým, že jich je na Malé straně málo.

Čím to je, že naše schopnost vystoupit proti zlu tak uvadá?

Protože jsme strašně pohodlní. A obrovské spoustě lidí je to jedno. Zavřou si vrátka od branek k zahrádce a

problém jde kolem nich. A nebo jsou takoví, co řeknou, že to nemá cenu. To mi řekla pětatřicetiletá ženská, která pracuje v nezávislém sektoru. Já jí povídala, že rok 1989 nespadl z nebe! Vyhřezlo něco, co vyplynulo z dlouhodobějšího konání. Ona opáčila, že tehdy to bylo jasné, tehdy to mělo smysl. Taková odpověď mě uzemnila. To už jsou progresivnější středoškoláci. U nich hraje velkou roli vliv rodičů. Já nemůžu a ani nechci dogmaticky předkládat: takhle to bylo. Oni si na to například přes příběhy musí přijít sami. Tuhle inscenaci vnímám především přes naši situaci, kterou považují za velmi vypjatou. A taková se mi jeví už nějaký rok.

V posledních letech došlo dokonce ze strany Ruska k překrucování historie, když jejich zdroje označovaly okupaci za záchrannou misi.

Nad tím jsem užasla. To bylo dost šílené. Naši lidé se také rádi chytají takových zjednodušujících výkladů. Dokud na nás nikdo nesáhne, jako by se vlastně nic nedělo.

V dnešním bloku představení byly tři kusy, které reflektovaly naše dějiny dvacátého století. Napadá mě tedy, jestli se vůbec někdy dokážeme vyrovnat se svou minulostí? A je to vlastně žádoucí?

To je zajímavé, ptát se, je-li to žádoucí. Konkrétně u otázky odsunu Němců je důležité přijmout svůj podíl viny. Přiznat, že to byla chyba. Myslím, že Němci udělali velmi mnoho pro to, aby mladá generace pochopila vinu německého národa. Ale nezdevastovali je tím, nešlo o ponížení, ale přijetí faktu, že jako národ udělali chybu. Na druhou stranu, jestli budou Rusové pořád hlásat, že šlo o bratrskou pomoc... tak to pardon.

Vít Malota

totalita strach kláda
hrdinové hrůza plakát
výpověď překvapení reportáž
sila nemůžu politika
famózní silné záslužné
smutek náročné
nevím

Recenze

Osm statečných – jistota v textu, na jevišti zmar

Ke karlovarskému Studiu Dagmar chovám dlouholetý profesní respekt zejména pro permanentní inklinaci k nekompromisní, pohodlným diváckým jistotám na hony vzdálené dramaturgii, široce rezonantním, společensky ožehavým tématům a pevně sevřenému režijnímu tvaru. V případě inscenace *Osm statečných*, uvedené na Jiráskově Hronově v programové linii připomínající letošní osmičková jubilea, se opět dostává prostoru řadě průvodních atributů dagmaří poetiky, zároveň zde ale vyvstává nemálo problémů. Jest k pitvě čas!

Velice mě těší, že ani tentokrát se pranic nezměnilo na virtuózní schopnosti lodivodky sympatického souboru Hany Frankové přehledně a s jasným názorem projeviště adaptovat původně nedramatickou předlohu. Dramaturgická jasnozřivost přetavuje tradičně precizní rešerše, kde z inspiračních zdrojů dominují především fragmenty z knihy Natalie Gorbaněvské *Poledne* a sborník dokumentů a rozhovorů editora Adama Hradilky *Za vaši a naši svobodu*, v dokumentární scénickou koláž profesionálních parametrů. Kostky jsou tedy vrženy razantně, s grácií i smyslem pro žádoucí efekt, přesto však nepodbíživě. Zvolená pravidla hry, již bychom s licenci mohli žánrově definovat jako vysoce funkční hybrid dokumentárního divadla a soudního dramatu, se ale v aktuálním hronovském uvedení bolestivě střetla s prostorovými dispozicemi Jiráskova divadla i hereckými limity aktérů inscenace.

Osmi statečným by totiž evidentně slušel bližší kontakt s hledištěm, v aréně, koridoru, či nejlépe autentické soudní síni. V úporném souboji s „Národním divadlem Hronov“ light design inscenace naprosto pozbyl schopnosti přehledně členit scénický prostor, a stal se jedním ze zásadních zdrojů rozpadu ambiciózní

Vox populi – Osm statečných

Snad nekonečné vysílání Československého rozhlasu způsobilo, že jsem již nedokázal vstřebat monology jednotlivých postav, a to i přes tušenou kvalitu jednotlivých herců.

Michal, Praha

Zinscenovaná stránka z Wikipedie. Ale já jsem schopen strávit na Wikipedii hodiny.

Jirka

Nadchla mě forma. Nemělo to klasické prvky divadla, ale o to silnější a úžasnější zážitek to pro mě byl.

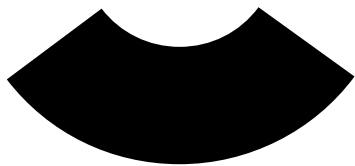
Pavel, Brno

jevištní kompozice na sled navzájem nekomunikujících obrazů, jejichž narůstající úmornou repetitivnost navíc posilovaly neustálé výlety herců do scénicky využívané první brázdy. Nevhodným přesunem navíc notně utrpěla i další z obvyklých silných stránek souboru, a sice symbolická scénografie – špatně nasvícený dominantní objekt se nedokázal v nehostinném prostředí adekvátně prosadit, a z neživého, leč fungujícího partnera hereckých akcí se proměnil v nežádoucí překážku interakce, naprosto zbytný inventář.

Hronovský panteon navíc Studiu Dagmar přiskřípl – jako halové nosnici zrezivělá klec – křídla herecké suverenity. V zoufalé snaze dopravit emoci až do nejzadnějších řad přidávali herci na hlase, nikoli však na srozumitelnosti. Nervozita z nekomunikujících návštěvníků chrámu posléze oslabila jejich schopnost vzájemné kooperace, i někdejší gestickou pevnost. S narůstající stopáží inscenace se navíc postupně rozvolňovala i původně šlapající dráždivá dynamika častých hereckých transpozic mezi souzenými a jejich soudci.

Hronovské hostování inscenace *Osm statečných* je bohužel učebnicovou demonstrací řady nástrah, spojených se hrou na cizím, nešťastně zvoleném hřišti. Představení, jež by za lepších okolností mohlo být bezprecedentním succesem, v němž se v ideálním poměru mísí scénická atraktivita s nepřehlédnutelným společenským apelem, se zkrátka vinou série nevhodných rozhodnutí proměnilo v jevištní karambol.

Petr KlariN Klár

Nápad na Gertu S. nevznikl na koleni

Rozhovor s režisérkou Ivanou Sobkovou a nakonec i s herci Klárou, Adamem a Šimonem

Gerta Schnirch je velmi těžké téma. Kdo ho do vašeho souboru přinesl?

Studenti. Dělalí muzikál a pak přišli s tím, že chtějí dělat téma. Ta kniha je oslovila a říkali, že je to velmi současné téma – ať už s ohledem na uprchlíky nebo třeba komunisty. Já jsem se toho strašně bála, protože zpracovat knihu tak, aby to nebylo patetické, aby to nebylo jenom popisné a dokumentární, je těžké. Ale oni mě přesvědčili, přišli nejenom s knihou, ale s dobovými dokumenty, s mnoha věcmi, které vyhrabali z archivu nebo v jiných knihách. Takže jsem do toho šla.

Kolik je vašim studentům let? Jak se k tak těžkému tématu dostali?

Jsou to docela přemýšliví lidé. Tyhle věci čtou a hodně nad nimi přemýšlí. Když s tématem přišli, bylo jim šestnáct a nebylo to tak, že bychom hned měli hotovou inscenaci. Už dva roky to téma prozkoumáváme a přemýšlíme nad ním. Dlouho jsme hledali i formu, měli jsme spoustu rozpracovaných scén. Začátek je hodně klipovitý, střihovitý. Nakonec jsme se museli vzdát i věcí, které nám nejdříve přišly důležité, abychom řekli to nejdůležitější.

A to je?

Že jsou naši studenti tou třetí generací, ve které už se to může řešit. Mám rád zkoušky, ty diskuse, kdy narážíme na to, co se učí ve škole, a co je možná skutečnost. Co se dnes tabuizuje, o čem se dnes nemluví.

Co vlastně jinak děláte na vaší ZUŠ, kromě muzikálů a velkých témat?

Muzikál byl vlastně úlet, protože studenti jinak mají potřebu řešit pro ně zásadní témata. Jednak jsou v tom věku a jednak jsou docela intelektuální partička.

Takže čemu se ještě věnujete?

Mám šest skupin a s každou se věnuju něčemu jinému. Ale třeba tahle skupina si i před muzikálem řešila vztahy v autorské inscenaci Tančírna. Hodně děláme podle předloh, takže nejstarší dělali Jídelnu podle Orwella a o něco mladší skupina teď pracuje na Čapkově Válce s mloky.

V tu chvíli mezi nás přicházejí tři protagonisté a když je máme po ruce, byla by škoda se nezeptat.

Čím vás fascinovalo téma odsunu? Téma tragické a vlastně depresivní. Nemáte se ve svém věku raději radovat ze života?

Šimon: My se ze života radujeme. Ale člověk přece musí myslet na nějaký odkaz. Vždyť nás tendence ve společnosti ovlivňují, navíc v dnešní době, kdy by se mohlo něco podobného odehrát znovu. Je dobré si to připomínat, i když se nás to jakoby netýká.

Adam: Víte, ten nápad nevznikl jen tak na koleni. Dostali jsme se ke knize Kateřiny Tučkové a zjistili, že je to něco, na co bychom neměli zapomínat.

Klára: Dlouhou dobu byl odsun tabu, teď se to víc otevírá.

Šimon: Je třeba se naučit trochu respektu k ostatním.

Klára: A naučit se trochu dějiny.

Martin Rumler

Vox populi – Gerta S.

Hezké metafory a zkratky. Četla jsem to a podařilo se jim vytáhnout dobře příběh.

Iva II.

Působilo to jako trailer. Tempo, kadence, akce, bylo to nápadité a místy dojemné ("chci zpátky do Brna"). Ale v tom osekání se ztrácí, kdo je kdo, o co mu jde, co se tam vlastně stane. Navnadilo mě to na Gertu.

Jirka, Brno

Myslím, že to bylo těžko pochopitelné pro lidi, co neznají předlohu. Chyběly mi tam zásadní pasáže pro pochopení děje, hlavně odsun, který tu skoro nebyl.

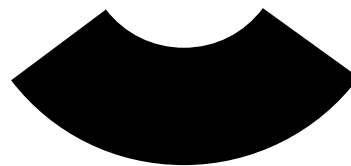
Pavel, Brno

Oceňuju, že hra otevírá téma, které dnes spíš odsunujeme na druhou kolej.

Verča, Praha

Svým dosahem bytostně aktuální téma. A potřeba souboru jej sdělit překlenula i problematická místa inscenace.

Michal, Praha

nedotklo
silný
super
těžký
dějiny
povědené odsun
šikovný
úžasný
naděje smutek
Brno málo
hezký
historie
odpovědnost
studeny
sila
tyjo
nerozuměla
dokument
silné

Recenze

Gerta S. - zkrácená, zjednodušená, ale úderná

Inscenace žáků ZUŠ Štítného z Prahy Gerta S. je volnou dramatisací knihy Kateřiny Tučkové Vyhánění Gerty Schnirch. Tento román vydaný v roce 2009 se stejně jako další a o něco slavnější autorčin román *Žitkovské bohyně* pohybuje na hranici fikce a literatury faktu, jelikož autorka vychází z konkrétních historických událostí (v tomto případě jde o téma stále ještě poněkud tabuizované a řekněme „kontroverzní“ - divoký poválečný odsun německých obyvatel z pohraničí a následné pochody smrti) a velice často ve svých románech cituje dobové dokumenty a zprávy, čímž dodává svým příběhům na autenticitě. V roce 2010 získal tento román čtenářskou cenu Magnesia Litera.

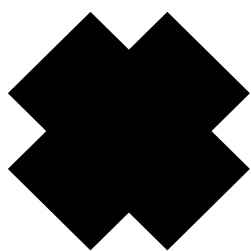
1. Režisérka inscenace Ivana Sobková ve spolupráci se souborem zredukovala obsah knihy na absolutní minimum. Vzniká tak padesátiminutový tvar, který mapuje v chronologické posloupnosti život titulní hrdinky Gerty a to, jak se „velké“ dějiny 20. století odrážejí na „malém“ osudu obyčejného člověka. Inscenace pracuje s velkou zkratkou, a tak z obsáhlých kapitol románu, které často velmi detailně a naturalisticky líčí životní události Gerty Schnirchové a jejích blízkých, činí vždy jen krátké situace vystihující ty nejnutnější a nejdůležitější informace a jdoucí „na dřeň“ - někdy pracuje dokonce jen s obrazy beze slov. Stejně tak jsou i postavy románu zredukovány jen na ty základní a jejich vedlejší příběhy jsou zpravidla jen naznačeny nebo nejsou rozvíjeny vůbec. Fanoušek

románu by možná s touto redukcí nesouhlasil a chyběly by mu některé motivy a motivace, ale musím říci, že pro mě zaznělo z jeviště vše podstatné a myslím si, že režisérka (a dramaturgyně v jedné osobě) zvolila velice správný přístup.

Stejně tak oceňuji zvolený inscenační klíč – vše se odehrává v úzké aréně, diváci sedí ze dvou stran a veškerá „scénografie“ si ve scéně i kostýmech vystačí s minimem jasných znaků. Situace jsou v mizanscéně rozvrženy vzhledem ke zvolenému prostoru čitelně a divák se tak může soustředit na jejich obsah. Stejně tak v herectví je spíše kladen důraz na vyprávění a „syrové“ sdělování informací (vzhledem k jejich důležitosti by si však občas někteří aktéři mohli dávat větší pozor na hlasitost a srozumitelnost). Velká pochvala režisérce míří za to, že netlačila herce do psychologicko-realistického projevu, nýbrž kladla důraz na sdělnost a věcnost informací a také dost často pracovala s pohybovou stylizací. O to větší dopad má pak inscenace na diváka, kterému nejsou nuceny konkrétní obrazy, ale má možnost si je tvořit ve své fantazii (stejně jako při čtení knihy).

Největší devízou inscenace pro mě nicméně zůstává to, že se jedná o inscenaci kolektivní a že je generační výpovědí. Velice si vážím toho, že takto mladí lidé společně se svou režisérkou se zabírají takovýmto tématem. Dějinami se lze poučit totiž pouze v případě, že o nich budeme mluvit. Zejména v zemi, kde v současnosti „zpívá“ Ortel a ve vládě máme strany jako KSČM a SPD, je skvělou zprávou, že se mladí lidé chtějí skrze dějiny vyjadřovat a upozorňovat na to, jak nebezpečná může být extremismace jakékoliv myšlenky. Za to jim patří můj obdiv a dík.

Martin Vokoun

Bouda slaví devadesátku

Rozhovor s autorem a režisérem hry No, to dá rozum Vladimírem Pechem a vedoucím souboru V Boudě Jiřím Fialou

Můžete ve zkratce připomenout, jak text No, to dá rozum vznikl?

VP: Před pár lety jsme hráli hru Kašpárek s Honzou v zakletém hradu. Strašně se nám to líbilo, a tak jsem si v zimních večerech sedl a začal vymýšlet pokračování.

Jste jeden ze souborů, který to velmi dobře umí s marionetami. A ty vaše vypadají hodně staře...

VP: Letos na podzim bude Divadlo v Boudě slavit devadesát let. A některé z loutek jsou ještě starší než soubor. Pracujeme s funusem. Jediná loutka, která je v tomto představení nová, je zajiček. Ten je nově vyřezaný.

Jak to, že ty loutky tak dlouho vydržely?

VP: Vypadá to, že řezbáři odvedli kvalitní práci a používali dobré lipové dřevo. I když skladové podmínky, které máme, nejsou valné – několikrát jsme se stěhovali, a tak loutky trochu utrply. Ale snažíme se je udržovat, a pečovat o ně, jak se dá.

Kolik máte členů? A jak to vypadá se získáváním nových?

VP: Papírově máme kolem dvaceti členů, aktivních, kteří se zapojují, je tak deset, patnáct. Hrajeme pravidelně od října do března každou sobotu, čtyři představení za sebou. Nové lidi moc neoslovujeme, většinou přijdou sami. Chodí jich sice dost, ale málokdo vydrží, protože je to strašně časově náročné. Ale občas se najde někdo, kdo do souboru zapadne. *(Jako já, hlásí Veronika Edelová.)*

Co připravujete v rámci 90. narozenin divadla?

JF: Na oslavy jsme si pozvali Lud'ka Richtera a Tomáše Běhala z Prahy. Na večer dáme jako bonbonek Dona Šajna, kterého hrajeme už 30 let.

VP: S Šajnem jsme se poprvé dostali do Chrudimi. Úspěch Boudy se počítá právě od Šajna, kdy nás začali na přehlídkách „brát“.

JF: Od té doby jsme dostali skoro pokaždé v Chrudimi cenu. Někdy byla horší období, kdy cena nezbyla, ale člověka to stejně neomrzí. Kdyby se nehrálo, tak by soubor zanikl... Ale my máme hrozně rádi to naše publikum, od podzimku do jara máme doma plný sál, a kromě toho jezdíme po celém okolí.

VP: Je fajn, že diváků neubývá, generace se obměňují, děti je stále dost.

JF: Někteří diváci chodili už na tu starou Boudu a teď přicházejí se svými dětmi nebo vnoučaty. I když byla slabší období, nikdy to nespadlo pod tu hranici, aby nás to odradilo. Jsme zapsaný spolek, jedeme si na vlastní triko. Město nám přispívá na nájem, který ročně činí 250 tisíc. Takže když dostaneme od města o 70 tisíc méně, je to vidět. Musíme si vydělat na zájezdech, abychom vůbec mohli divadlo hrát.

Jana Soprová

cit
loutkáři
zajiček
lítající babka
marionety
starý časy
rozum
chlapská logika
sežralvílu

Vox populi - No, to dá rozum

Měl si vzít princeznu...

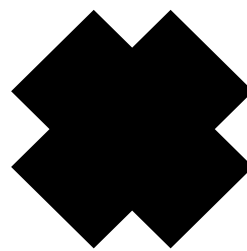
Petra

Měl si vzít Kašpárka...

Milada

Sympaticky potrhle.

Jan

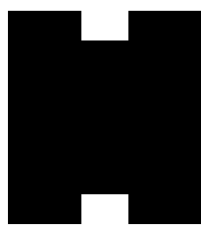

Recenze

Jak Honza s Kašpárkem zachraňovali

Plzeňská parta Divadla v Boudě je dobře seštrhaná a loutky ji zjevně baví. V loutkářském světě představují opravdový fenomén. Už ani na Loutkářské Chrudimi neuvidíte tak často tradiční marionety, navíc nefalšovaně staré a zkušené... Je to jako se starými herci. I když na loutkách nejsou vrásky vidět, charakteristicky starodávně zírající obličejíčky by dnes už asi nikdo takhle nedokázal namalovat. Boudáci postupují podle osvědčených receptů a stále jim to vychází. Vždyť mnozí z nás, divadelníků, se k divadlu dostali právě přes loutky. Takže své zahraje i lehký sentiment. I když na původní pohádku, na níž příběh No, to dá rozum navazuje, si už pamatují asi jen ti největší fanoušci divadla, nevádí to. Klasická souprava marionet, kde nechybí povalující se Honza, čilý Kašpárek, poněkud sešlý pan král, strááášlivý černokněžník a dokonce dvě krásné panny (!), jsou doplněny o skotačivého zajíčka (včetně jeho chlebové repliky na rožni) a vtipnou větrnou babičku, jejíž sukně se roztáčí na ruční klikku. Právě ona kouzelná babička a její „poručím větru, dešti“ je zdrojem různých gagů a vzbuzuje v hledišti dětsky radostný smích.

Vtipně pojatá je i scéna složená ze tří panelů, z nichž jsou mozaikovitě sestavována různá klasická pozadí (palác – les – jeskyně). I když každý nový hrací prostor ji tak trochu handicapuje. I tentokrát – v hronovské Myšárně – byl prostor za kulisami tak malý, že se tam loutkoherci sotva vešli. A to způsobovalo možná ve větší než obvyklé míře rozjždění jednotlivých kusů kulis. Boudáci ale na drobné nedostatky nedbají. Dokonce se zdá, že jsou součástí jejich prezentace a slouží k vytváření drobných gagů. Iluze loutkohry je úmyslně narušována tím, že paralelně sledujeme technickou stránku věci, především nutnou spolupráci a koordinaci jednotlivých loutkoherců. Aby postavy mohly přecházet po jevišti, je potřeba vytvořit jakousi štafetu rukou, které si vahadla loutek předávají. I když nenastane větší technický problém (tak, jako se to stalo v Chrudimi, kdy se při jednom představení Kašpárek zamotal do větrné babky tak intenzivně, že bylo třeba ho utrhnout, a následně mu ještě upadla noha), herci si se starodávnou technikou pohrávají zcela přiznaně. Takže nikdy tak úplně netušíme, co je úmyslné a co se stalo náhodou. Tak se další příběh záchranné mise Kašpárka s Honzou, využívající v různých variacích loutková klišé, stává spíše záminkou k pohrávání si s loutkami – a také tak trochu s diváky. Vzhledem k tomu, že herci mají dar bezprostřednosti a nebojí se ani chvilkové trapnosti, funguje to.

Vytvořili jsme představení pro starší diváky

Rozhovor s režisérem souboru VTAHU Petrem Davidem

Proč jste si vybrali právě tohle téma? Proč hrajete v dnešní době o E. F. Burianovi?

Už předchozí představení souboru se vlastně také týkalo politických a společenských věcí. Na téma EFB nás navedlo nejen to, že jsme vystudovali JAMU a s EFB se setkali v teoretické výuce. Máme také rádi Jana Buriana a když vyšla jeho knížka *Nežádoucí návraty*, tak nás napadlo, že by nebylo špatné ji zdramatizovat. Nejdříve jsme jen brousili kolem a zkoumali, zda to půjde, a nakonec se shodli na tom, že jde o cestu, která nás povede.

Jde skutečně o aktuální téma?

Je to dvacáté století a témata, která hrajeme, jsou pro nás aktuální právě v osobě člověka Emila Františka Buriana. Jak on procházel jednotlivými etapami svého života, a jak se vývoj dějin podobá současnému stavu společnosti. V jiném kontextu, ale s podobnými rysy. Snažili jsme se jej porovnat s jeho synem Janem, který řeší podobná témata celý život. Na pozadí příběhu se pak odehrávají věci, které jsou aktuální stále.

Hovořil jste o Janu Burianovi. Viděl vaše představení?

Neviděl. Zvali jsme jej, uvidíme, jestli se to podaří ještě uskutečnit na podzim. Pochopitelně jsme se s ním však o představení bavili ještě před jeho realizací. Zda vůbec můžeme zpracovávat to téma. O představení ví, dostal určitou pozitivní zpětnou vazbu od Petra Váši.

Jaké další zdroje představení vedle zmíněné knížky jste tedy využili?

Kniha pro nás byla stěžejní, především v etapě komunismu a vývoje EFB. Informace o Janu Burianovi jsme čerpali z internetových diskuzí. Ukázali jsme černobílý svět internetu a to, že dívat se na svět tímto způsobem není úplně ideální. To byla naše druhá cesta, která nás dostala na další úroveň.

Jde vlastně o dokudrama, budete v podobné tvorbě pokračovat?

Předchozí představení bylo v podobném duchu. Je to asi již dané režijním přístupem. Ovšem v poslední době uvažujeme o něčem jiném. Chtěli bychom dělat *Nepřítele lidu* od Ibsena. I to je pro nás aktuální téma.

V představení byly prvky voicebandu. Neláká vás udělat některé z dalších představení touto formou?

Zatím nás to nenapadlo. V Brně sice takový soubor existuje, nám šlo však spíše o to, vyzkoušet si alespoň v náznaku to, jak EFB pracoval.

Přijde mi, že vaše představení může být pro někoho poměrně kontroverzní. Zaznamenali jste nějaké negativní reakce?

Je to asi dané tím, jací lidé chodí do divadla, ale vesměs máme pozitivní reakce. Žádnou kritiku na to, že se opíráme do věcí, které jsou pro někoho bolavé, jsme nezaznamenali.

Jak reagují vaši vrstevníci?

Zjistili jsme, že jsme vytvořili představení pro starší diváky. Pro vrstevníky funguje spíše dějepisná linka. Dozví se nenásilnou cestou zajímavé informace. Jedna slečna na Mladé scéně byla nadšená z toho, že se dozvěděla něco, z čeho by ve škole neměla žádný zážitek.

Honza Švácha

osud
Burian
super
výuka
otázky
internet
komunisti
energické
netypické
nevím
poučné
nudazmatek
kreativita
výborné
divné

Recenze

Nenápadný půvab Vtahu

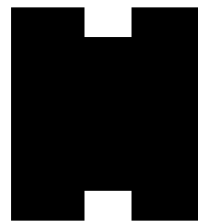
Inscenace *Návrat nežádoucí* mladého souboru z brněnských Lužánek VTAHU, který pracuje pod uměleckým vedením Marie Bravencové a Petra Davida, vychází z knihy *Nežádoucí návraty* E. F. Buriana, sestavené jeho synem, písničkářem Janem.

Pestrou mozaiku záměrně různorodých textů tvůrčí tandem zručně přetavuje v podobně bohatý pastiš stylových inspirací, v němž se volně mísí principy doku-dramatu, ohlasy poetiky dramatizovaných slovníkových hesel, jimiž v českém kontextu proslula zejména legendární Ypsilonka, divadla poezie a rozmarné koketérie s jevištní variantou epistolárního románu. Synovy dopisy předčasně zemřelému otci zde hrají klíčovou roli refrénu, jenž velmi dobře člení a pomáhá dynamizovat postupně graduující jevištní rej.

Vrstevnatost zvoleného inscenačního přístupu je dobře patrná i v nakládání s humorem, které je dalece vzdáleno jednostrunné gymnaziální legraci. Lužáneckí divadelníci se totiž pohybují na ožehavém pomezí perzifláže, roztomile naivizující retro stylizace, i decentní parodie biografických postupů. Vysoce funkční jsou ale i briskní střihy, v nichž dochází k okamžitému zvážení dramatické situace.

Základním zdrojem úspěchu inscenace, která se snůškou obvyklých dramatakovských klišé zachází s povznášející lehkostí postmoderní žonglérie, je nakažlivá energie hereckého devatera, jemuž ovšem nechybí ani schopnost bezproblémové kolektivní koncentrace a rovněž komplexní technická vybavenost. Její vysokou úroveň mimochodem definuje i precizní zvládnutí mluvy na mikrofon, kolektivní choreografie a zejména pak přesná jevištní definice voicebandu, jako klíčového znaku Burianovy umělecké tvorby.

Mladý a temperamentní soubor v životopisu kontroverzní umělecké legendy překvapivě objevil zřídlo tvůrčí inspirace i vlastní nekaširované radosti, kterou do publika pumpuje s entusiasmem národní inseminátorské špičky. I osobám naprosto neznalým,

Vox populi

Návrat nežádoucí

Zbytečně rozpatlaný konec

Oskar

Výborné, svižné. Dobře se vyrovnali s koláží.

Jarda

Příjemné hraní si na jevišti, které si však i přes obrovské nasazení na nic nehraje. Názorově sympatický soubor mi nedovolil myslet na únavu, a to mi úplně stačí.

Michal, Praha

V dějepise vás učí všechno černobíle, takže je super, že si zvolili téma složité a nečernobílé.

Pavel, Brno

kterých v dusnu hronovské Sokolovny, přejmenované letos na Sál Jaroslava Vondrušky bylo jistě nemálo, tak před očima vyvstal plastický obraz osobnosti, jež rozhodně nesnese jednoznačných soudů.

Burianova charakterová ambivalence je zde jevištně zhmotněna s vynalézavou bravurou, kterou kromě zevrubně již probraných hereckých jistot sólových i kolektivních, zdařile podtrhuje i zvolená scénografie, jež kombinuje estetiku chudého divadla, hypnotickou vintage eleganci gramofonů a vynilových desek s finálním nástupem moderních technologií.

Kostýmní řešení inscenace pak na jednu stranu akcentuje civilní módní vkus zúčastněných umělců, zároveň pak přispívá k adekvátnímu hereckému komfortu během různorodých jevištních akcí i pohodové estetické komunikaci s dominantní cílovou skupinou publika.

Emotivně strhující závěr, jež vytvoří sugestivní spojnicí mezi minulostí a dneškem, je posledním úderem na můj odborně divácký solar plexus. Proč si to nepřiznat, Sokolovna mě už dlouho neviděla odcházet tak povzneseného. Burian is not dead. Vivat VTAHU!

Petr KlariN Klár

Celý Hronov nám je inspirací

*Seminář 5P 45+ jako PĚT P pro 45+ aneb Prostor – Pohyb – Partner – Promluva – Příběh
(lektorka Hana Franková)*

Lektorka, herečka, scenáristka, režisérka – to jsou jen ty hlavní z profesí, jimiž je v prostředí amatérského divadla známá Hana Franková. Právě na Hronově začínala se seminářem 45+, ale pamatuju se, že i před těmi lety se průměrný věk seminaristů pohyboval na daleko nižší hranici. I letos tu vedle zkušených divadelníků působí ti zcela nejmladší (dokonce několik šestnáctiletých). Bylo tedy třeba hodně měnit koncepci semináře na poslední chvíli? „Původně jsem počítala s tím, že budeme postupovat přes zkušenosti účastníků, jejich otázky. Ale základní koncept jsem nakonec neměnila, jen se trochu proměňuje timing, časování pohybových věcí,“ říká Hana Franková.

Z vnějšího pohledu tu ale od počátku nic nevádí. I ti starší jako by se ocitli na stejné startovací čáře, stejně jako začátečníci překonávají rozpaky a k tomu i nejrůznější nastrodaná klišé. Mezi zkušenější patří Petra, která říká: „Do semináře jsem se přihlásila proto, že jsem kromě inspirace hledala bezpečí. A to právě osobnost Hanky Frankové zaručuje.“ Je to tak, vím to podle sebe, že člověk není lety sebevědomější, naopak pocit odpovědnosti stále více zatěžuje, a ztrapnění bývá v jakémkoli věku stejně bolestné. To ale není případ semináře 5P. Nálada prvního dne je výborná, navzdory venku panujícímu peklu. Takže je tu seznámení, a následně „pověšení se“ (Honza to na chvíli vzal doslova...). Tj. účastníci rozvěsili po celé třídě papíry, kam každý z nich napsal, kdo je, co dělá, co očekává, co by chtěl ze semináře získat. Čtu různá přání: inspiraci – nové pohledy na práci a

na divadlo – zážitky, z nichž lze čerpat – olámat tělo – pravidla partnerství a komunikace s partnerem na jevišti – timing akce – emoce-autentičnost-pravdu – bezpečí. Jsou to abstraktní pojmy, ale jsme si jisti, že Hanka Franková dokáže k těmto věcem přinejmenším otevřít dveře. A to prostřednictvím pohybu, slov, příběhů a postřehů ze života, improvizace, společného hodnocení, a hlavně naučení se pozorovat a schopnosti zužitkovat viděné a slyšené v divadelní akci. Myslím, že každý – ať divadelník či nikoliv – by si měl tenhle způsob vnímání vyzkoušet. Není na škodu, rozhlédnout se občas kolem sebe jinýma očima, zaposlouchat se do melodie hlasů, útržků vět, vnímat gesta, tiky, pohyby, způsob chůze. Zdá se to jednoduché, ale už jen pár zadání k improvizaci a následné analýze akce ukazuje, že nic není tak snadné, jak se může zdát. Zkuste například vytvořit dialog o tom, že v Tritonu není dobré víno nebo manželskou hádku, když existuje „zakázané písmeno“. Soustředění na obsah, na akci, ale zároveň na to, abychom to zatracené písmeno neřekli, může znamenat, že konverzace vydrží sotva 30 vteřin, nebo i méně. Nebo vymyslet do situace, kdy tři osoby sedí v čekárně u lékaře, jak najít záminku k akci „odchod ze stejných důvodů“. Co byste si vymysleli? Takových drobných kolektivních cvičení, pohybových etud, uvolňování, diskuse a permanentní rozvíjení fantazie, které není u divadelníků nikdy nadbytek, bude v průběhu týdne účastníky semináře potkávat bezpočet, stejně jako individuálních úkolů jako: „nacházejte si místa a hledejte jejich promluvu.“ A mezitím jsou, jen tak jako by mimochodem, roztroušené drobné podněty – ať už vlastní či citované – z úst zkušené divadelnice a pedagožky, které se mohou hodit: Škola je v pozorování... Improvizace je hygiena hercovy práce... Divadlo je o kontrastu... Pociťujte, jaká energie vás obklopuje... Herec čerpá podněty z čehokoliv, co jej obklopuje... Celé město je nám hledištěm... Odcházejím ze semináře, potkávám na náměstí lidi, a najednou, jako bych je vnímala tak trochu jinak – snad více po divadelnicku.

Jana Soprová

Bud' konkrétní a hledej

Seminář IMPRO jako IMPROVIZACE PROSTŘEDKEM, NIKOLI CÍLEM (lektor: Luděk Horký)

První den, kdy se seminaristé scházejí při práci, může být pro redaktora nevděčný. Velká míra času se věnuje vzájemnému poznávání. Lidé se ořukávají, obhlížejí a odhadují, s kým by mohli nejlépe a nejproduktivněji trávit čas v restauračním zařízení Triton. Zároveň ale máme možnost vidět nově vzniknuvší skupinu v její syrové, ještě nezformované podobě. Jak rychle se sžijí? Bude práce fungovat? To jsou otázky, které visí ve vzduchu.

Záleží na probuzení smyslů a napojení se na partnery. Je třeba, aby mezi všemi zúčastněnými proudila energie. Zaplňují prostor, posílají si zlidovělé „heja“.

Při prvních etudách padnou důležitá upozornění: Improvizace neznámá, že může vše být cokoli. Je třeba přesnost a konkrétnost v nápodobě, aby nedocházelo k nepochopení ze strany publika i ostatních herců. Každá chyba je chybou skupiny, nikoli jednotlivce. Vyvaruj se plevelných gest, buď stručný. Je dobré imaginární rekvizity či partnery něčím charakterizovat. (Aby se ze psa nestal přístroj na cukrovou vatu...).

Většina improvizčních seminářů se věnovala improvizaci v její „imprologové“ podobě, tedy jako disciplíně. Koncepce Ludka Horkého, lektora semináře IMPRO, je v něčem jiná. Proto jsem mu položil dvě otázky, ve kterých odpověděl na to nejdůležitější ohledně celého semináře.

Několik let v řadě jsi byl lektorem semináře Herec a situace. Proč došlo letos ke změně?

Bylo to přímo na objednávku Simony Bezouškové. Chtěla udělat nějakou změnu, asi i proto, že improvizční seminář tu minulý rok nebyl, a také proto, že moje verze semináře není zaměřena na improvizaci ve smyslu divadelního sportu, ale spíše jako na prostředek při zkoušení – klidně i inscenací z oblasti interpretačního divadla. Neříkám, že musí jít nezbytně o činoherní interpretační divadlo, ale poslouží při práci s divadelním kolektivem, při stavbě kolektivu pro divadelní projekt, a pak i při samotném projektu, bez ohledu na to, zda vychází z pevného textu, či nikoli. Každá dramatická situace má mnoho možných řešení,

kteřá ponechají smysl situace takový, jaký má být. Ale jen jedno z nich může být ideální pro tento jeden kolektiv či inscenaci. Nejsnáze se hledá se znalostí určitých improvizčních technik, se schopností vnímat partnera, uvolnit se, nabízet a přijímat nabídky od hereckých kolegů. Na to všechno je zaměřen náš seminář. Není tedy úzce specializován na dramatickou situaci jako takovou, byť se tomu pojmu nevyhneme, ale základem bude vytvoření tvůrčího podhoubí za pomoci improvizčních cvičení. Bylo už na čase přestat se zaměřovat na výsledek – dramatickou situaci, a začít hledat všechny možné cesty k tvořivosti na jevišti.

Přestože v názvu semináře negujete slovo „cíl“, je nějaký, ke kterému by ses chtěl se seminaristy dostat?

Podle matematiků existuje na 40 000 způsobů, jakým zavázat tkaničku jedné konkrétní délky (vše je o zrcadlové souměrnosti). Stejně tak existuje velké množství způsobů, jak řešit jednu dramatickou situaci, jeden moment na jevišti. Náš seminář by měl frekventanty naučit s touto variabilitou počítat, naučit je tvořivým způsobem hledat co největší množství řešení při společné tvořivé práci. Je třeba se naladit na partnera, i na početnější divadelní kolektiv, a společně improvizovat, tvořit. Naším cílem tedy není nalézt ideální řešení, ale naučit se je hledat.

Jak jsem řekl; první den může být pro redaktora nevděčný. O to napínavější bude sledovat skupinu v dalších dnech a nezbývá než doufat, že si osvojí jednu z nejdůležitějších divadelních schopností – schopnost hledat. O čem jiném je vlastně divadlo?

Vít Malota

Jak jsme stěhovali Jiráska

Velká změna zasáhla celý Hronov, ten Jiráskův nevyjímaje. Park změnil svoji tvář. Ten park, kde se dnes odehrává doprovodný a volný program, ten park, kde se odehrávaly svatby nejmenovaných režisérů. Park, u kterého stojí rodný dům samotného Mistra.

Park Aloise Jiráska prošel revitalizací a velikou přeměnou. Pohnula se dokonce i socha autora Lucerny, a to o celých 27,5 metrů, což znamenalo konzultace s odborníky a ve výsledku šest hodin práce v únoru 2018. „Museli jsem po dohodě s odborníky přenést sochu Aloise Jiráska vcelku včetně soklu. Jinak hrozilo, že už sochu neusadíme přesně,“ vysvětluje Michaela Kajnarová z Odboru rozvoje města.

Jednoho únorového dne přijel jeřáb, parta mužů a akce mohla začít. „Nejdřív jsme sochu přesunuli zhruba na půl cesty, pak se jeřáb přesunul a sochu posadil na nové místo,“ vysvětluje Kajnarová. Důvod akce vysvětluje tím, že na původním místě v blízkosti rodného domku byla socha utopená a „neviditelná“. „Nyní je vidět z každého místa parku a nově přichozí vlastně vítá,“ osvětluje.

Přeměna parku není dodnes úplně hotová. Všimne si toho každý, kdo do něj zavítá. Je za tím výsledek výběrového řízení, které je součástí projektu oživení dvou českých (Hronov a Náchod) a dvou polských (Duszniki a Kudowa Zdrój) měst. „Firma Green Project s nejnižší cenou se ukázala jako firma zahradnická bez potřebných subdodavatelů, kteří by zajistili významnou stavební část. Nejde totiž jen o parkovou úpravu, ale v parku je nový amfiteátr, sociální zázemí, molo a podobně. Vyřadili jsme proto tohoto zájemce z veřejné soutěže, ale antimonopolní úřad ho do hry zase vrátil. Od té doby bojujeme s termíny, kvalitou odvedené práce a tak dále. Dnes běží firmě penále, protože nedodržela už další termín zhotovení,“ říká starostka Hronova Hana Nedvědová. Podle ní stejná firma vyhrála výběrové řízení na zhotovitele náchodské části projektu a tam už zpoždění dosáhlo půl roku.

Buď, jak buď, park má už nyní úplně jinou podobu, než jsme byli zvyklí. Nová WC, místo bazénu dětské hřiště, říční molo a hlavně amfiteátr, jehož původní podoba byla z konce 60. let. „Věřím, že nakonec přeměna parku dopadne dobře a po roce, dvou bude konečně možné třeba i piknikování na trávníku, které má nový park umožnit,“ říká starostka.

Martin Rumler

Sponzoři 88. Jiráskova Hronova

Generální partner festivalu

Wikov MGI a.s.

Sponzoři festivalu:

Eurovia CS, a.s.

DEMP-HOLDING s.r.o.

Marius Pedersen, a.s.

STRABAG a.s.

Coroll s.r.o.

MATEX HK, s.r.o.

Petr Maršálek, provádění staveb, Náchod

Office Space Trutnov s.r.o.

Saar Gummi Czech s.r.o.

MADOS MT s.r.o.

SOVIS CZ, a.s.

Trelleborg Sealing Solutions Czech s.r.o.

TSR Czech Republic s.r.o.

Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.

Kafekára

Internet2 s.r.o.

DLNK s.r.o.

INS spol. s r. o.

Hašpl a.s.

PRIMÁTOR a.s.

VEBA, textilní závody a.s.

Ráj piva Hronov s.r.o.

Pekařství „U Zvonu“ Náchod

BEZEDOS s.r.o.

Mediální partneři:

Youradio

Český rozhlas Hradec Králové

Informuji.cz

Náchodský SWING

Letošním nositelem ceny Pavla Dostála se stal DS Vojan z Libice nad Cidlinou, který cenu převzal v průběhu slavnostního zahájení Jiráskova Hronova 2018. Gratulujeme!

Krátce

Změna programu

Původně ohlášené představení Divadelního studia V Brno Grönholmova metoda, které se mělo hrát **ve čtvrtek 9. srpna a v pátek 10. srpna** v Myšárně bylo ze zdravotních důvodů zrušeno. Místo něj můžete přijít na inscenaci [[WAR-IN-PROGRESS]] ch2v5 souboru Relikty hmyzu. Vstupenky zůstávají v platnosti, nebo je můžete vrátit osobně v IC Hronov (ale jen při navrácení vstupenek do začátku představení).

Chod'te včas!

Bud'te kolegiální a chod'te na představení včas, prosí organizátoři přehlídky. Po zahájení představení se už nemusíte do sálu dostat.

Nejlepší sprchy jsou...

... na zimním stadionu, tvrdí hlasy z řad seminaristů. Netvoří se tam fronty, nečeká se a prostě to teče. A jaké zážitky ze sprchové turistiky máte vy? Dejte nám vědět na e-mail jhzpravodaj@gmail.com.

<QR kód sprchy>

Notorická soutěž na Facebooku a Instagramu

Velevázení divadelní nadšenci. Jak všichni dobře víme, nejen jégrem, šmalcem a kulturním vyžitím jest návštěvník Hronova živ! Všichni upínáme svou pozornost hlavně k divadelní náplni festivalu. Taký proto jsme všichni tady.

Ale pojďme letos věnovat naši pozornost i městu, které nám dává možnost ty naše divadelní zážitky prožít.

Na letošní ročník JH jsme si pro vás připravili poznávací fotosoutěž. Každý den se přesně ve 14:32 objeví na oficiálním Instagramu ([instagram.com/jiraskuvhronov/](https://www.instagram.com/jiraskuvhronov/)) a Facebooku ([facebook.com/jiraskuvhronov/](https://www.facebook.com/jiraskuvhronov/)) fotografie s detailem notoricky známého objektu vaší každodenní pozornosti. Ten, kdo pozná, o jaké místo jde a kde se nachází, a bude první, kdo si toto místo přijde osobně prohlédnout, dostane jedinečnou možnost najít finální indicii k nalezení jednoho ze sedmi pokladu Aloise Jiráska.

-OL-

Kde se v Hronově Shakesbeer: Pít, či nepít? „zchladit“

Drtí vás strach z předpovědi počasí? Vedrem nemůžete spát? Potřebujete zchladit? Pak pro vás je tato rubrika!

Nejnovější informace o prevenci kremace v Hronově naleznete zde.

Sledujte náš sloupek!

Prvním místem je molo řeky Metuje.

Čtyři holky z pěti lidí doporučuje!

Bylo jen otázkou času, než se někomu podaří spojit dvě nejdůležitější složky, které činí divadlo divadlem: divadlo a alkohol. Půst tento trval sice dlouho, ale čekání došlo svého konce! Zrodil se pivovar Shakesbeer.

Tento pivovar pochází ze Skotska, nejedná se tedy o Shakesbeer Beverages, LLC, americký pivovar, který sprostě uzmul a přivlastnil si britské kulturní dědictví (jelikož, jak všichni víme, Amerika žádnou kulturu nemá).

Předem je třeba si ujasnit majetnické spory v rámci Velké Británie. Pokud se kupříkladu Skotsku něco podaří, je to úspěch celé Británie, zatímco takové počasí je skutečně jen skotské a zbytek ostrovů s ním nechce nic mít. Když Alexander Graham Bell pracoval s bakelitem a dráty ve své kůlně, byl považován za skotského blázna. Jakmile vynalezl telefon, stal se britským géniem. Náš pivovar proto sídlí ve Skotsku, ale je výhradně britským podnikem.

Vše začalo ve vesničce Balnacra, pobíží Loch Chocholoush a řeky Meetooye, kde se před 44 lety rodině MacEerasků narodila dvojčata, chlapci: Louis a Joseph. Všeříkající o jejich dětství je Josephova odpověď pro The Times na otázku „co je vaší nejranější vzpomínkou“:

„Zatímco ostatní děti z vesnice večer co večer poslouchaly příběh Williama Wallace, nám maminka předčítala stará anglická dramata. Dříve než jsem uzvedl dudy, uměl jsem zpaměti vyjmenovat jména všech mrtvých postav a chybějící části těl z Tita Andronica.“

Literatura nebyla jedinou vášní, již bratři „trpěli“. Stejně tak toužili přijít s něčím, čím by otřásl britským impériem v základech. Rozhodli se tedy založit pivovar, který by produkoval ta nejlepší piva na ostrovech. Pomiňme fakt, že Louis se stal předsedou Výboru pro ustanovení Williama Shakespeara skotským rodákem, to je jiný příběh. Výsledkem snažení je věhlasný pivovar Shakesbeer, jenž plánuje expanzi i k nám. Z mnoha pivních druhů a typů ochutnal jsem – všechny, a vám podám zprávu o těch nejzajímavějších. Již zítra!

Vít Malota

Velká detektivní soutěž u příležitosti 100. výročí založení republiky

Velká detektivní soutěž u příležitosti 100. výročí založení republiky

Odhalení:

V průběhu včerejšího pátrání se nejlépe uvedli dva detektivové. **Honza Hlaváč** a **Adam Lauer**. Oba si zaslouží sklenku Republiky. Je splatná u teatrokomisaře Šváchy v nemnohých okamžicích jeho volna. Přihlaste se včas, dokud má čím platit.

Naopak pohořeli další dva investigativci **Zuzana Vondráková** a **Radek Navrátil**. Oba dva jsou v tuto chvíli dlužní nevinnému **Filipovi Millerovi** odškodnění ve výši panáka Republiky.

2. kolo: Muž s tyčemi

Speciální kriminální Útvar pro divadlo (ÚD) tentokrát vyhlašuje celohronovské pátrání po nebezpečném divadelním pachateli, který je stíhán pro bezprecedentní čin surového týrání herců. Zmíněný pachatel vystupuje jako pedagog s krycí historkou občasného lektora a stálého pedagoga.

Sprostý podezřelý je zhruba 170 centimetrů vysoký, má bujný hnědý vlasový porost a řídký vous, který mu dodává rebelského výrazu. Díky tomu je v srdcích žen schopen vyvolávat tornáda citů a uragány emocí. Zřejmě neoprávněně používá před jménem titul Mgr. a za jménem PhD., kteréžto získal na pochybných vysokých školách v Brně. Pod záminkou výuky často používal dřevěné tyče, kterými brutálně týral frekventanty. Svého času se maskoval za nepojízdnou housenku a na čas byl dokonce zavřen v psychologickém ústavu Filosofické fakulty Masarykovy univerzity. V posledních letech se pyšní zejména tím, že ovládá práci s PC. Naposledy byl spatřen nedaleko hronovské andělské kavárny s točeným Friscem ve společnosti dámy nevalné pověsti.

Na dopadení tohoto individua je vypsána odměna v podobě sklenky rumu dle vlastního výběru.

Pozor: Pachatele je možné zatknout pouze mezi 12. a 13. hodinou odpolední.

Teatrokomisař Jan Švácha

Pravidla:

Každý den vyjde ve Zpravodaji ne příliš kvalitní fotografie pachatele zločinu proti divadlu. K fotografii bude vždy několik indicií, podle kterých bude možné dotyčnou osobu identifikovat. Detektivové mají za úkol pachatele najít a zatknout v přesně stanovenou dobu (vyloučí se tím možnost zatčení během představení, bude možné způsobit skandál např. na oficiálním jednání či semináři).

Zatčení probíhá tímto způsobem: Detektiv položí pachateli ruku zezadu na pravé rameno a hlasitě řekne: „Máte právo nevypovídat, ale je vám to prd platné. Jste zatčen!“ Pak si s pachatelem vyfotí selfie, aby měl důkaz o úspěšné akci a pošle snímek do redakce na e-mail jhzpravodaj@gmail.com. Do předmětu své zprávy napíše heslo „DOPADENÍ“.

Pozor: pachatel není nikterak domluven s pořadateli hry a o honu obvykle nic netuší!

V případě justičního omylu se hráč své nevinné oběti druhý den (až bude zveřejněn správný pachatel) omluví a zaplatí pytlík bonbónů nebo panáka Republiky (dle volby obviněného).

První tři úspěšní detektivové budou každý den odměněni a zveřejněni. Celkový vítěz (nejvíc chycených pachatelů) získá v průběhu posledního pátku fotografii redakce a flašku Republiky.

Redakce 88. Jiráskova hronova2018:

Redakce: Jana Soprová, Jan Švácha, Vít Malota, Martin Rumler, Petr „Klarin“ Klár (recenze), Ivo Kristián Kubák (recenze), Ivo Mičkal (foto), Martin Kuncl (grafika a zlom), David Slížek (šéfredaktor)

Neprošlo jazykovou korekturou.

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.eu>

E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com